

**Limes fietsroute - deel 2 Oostenrijk en Hongarije, uitgave 2009
langs de noordgrens van het Romeinse Rijk van Noordzee naar Zwarte Zee,**
Wijzigingen en aanvullingen, bijgewerkt tot juni 2011.
Opgesteld door de routemaker / auteur Clemens Sweerman.

Vervoer met fiets: treinreis

De slaaptrein City Night Line tussen Wenen en Amsterdam is in 2010 helaas opgeheven.

Euro Night slaaptreinen met fietsruimte rijden vanaf Wien Westbahnhof over Passau en Neurenberg naar Hannover, waar je in de vroege ochtend kunt overstappen op de internationale IC trein naar Hengelo, Deventer, Amersfoort en Schiphol. (Noorderlingen evt. over Bremen naar Nieuweschan). Een andere Euro Night trein rijdt van Wien-West naar Keulen, vanwaar je met fiets moet overstappen en over Venlo naar Eindhoven wordt geleid.

Reservering met fiets is nodig want het aantal fietsplaatsen is beperkt; dat is tot een dag voor vertrek mogelijk mits er plaats is. Kaartjes en reserveringen vanuit Wenen zijn ook verkrijgbaar op station Klosterneuburg aan de fietsroute gelegen.

De City Night Line slaaptrein tussen Amsterdam en München rijdt dagelijks, met overstapmogelijkheden o.a. op de slaaptrein naar / van Budapest.

Tussen Wien Südbahnhof en Budapest Déli pu. (aan de westkant van Buda) rijden iedere twee uur moderne treinstellen met een lage instap en veel fietsruimte. Vaak 1x overstappen in Hegyeshalom of in Győr, maar op hetzelfde perron. Diverse stops in grotere plaatsen aan de fietsroute gelegen. Van de internationale sneltreinen op dit traject nemen er maar twee per dag fietsen mee.

In Wenen kun je ca. 5 kilometer fietsen tussen de stations, deels over fietsstroken en een hopeloos vastgelopen Mariahilferstraße. Of de fietsen op de U-bahn meenemen met liften en enig tilwerk.

N.B.: Wien Südbahnhof wordt vanaf 2010 ingrijpend verbouwd tot Centraal Station, waardoor veel treinen vanaf het zuidelijk gelegen station Meidling vertrekken. Informeer steeds vooraf.

Bij reizen met familie of een groepje, of met een Rail-Plus kaart, zijn in het buitenland aanzienlijke prijskortingen mogelijk (Sparpreis / Sparschiene). In Duitsland voorts op regionale treinen met dagkaarten per regio, of met groot voordeel op zaterdag en zondag met een Schönes Wochenende Karte. In dat geval wel rekenen op enkele overstappen met wachttijden. In alle gevallen is een internationaal fietskaartje nodig.

Fietsbussen rijden in 2011 van eind mei t/m augustus wekelijks op maandag naar Passau heen, en op dinsdag terug vanuit Krems.

Zie ook www.treinreiswinkel.nl, www.db.de, of www.citynightline.ch en www.fietsvakantiewinkel.nl

Algemeen

De Donauradweg (DRW), in Oostenrijk (R1) en in Hongarije is inmiddels opgenomen in de Euroradweg 6, waardoor veel bordjes zijn vervangen of aangevuld met R6. Een aantal paden werd verder verbeterd, waardoor het op veel trajecten bijna niet fout kan gaan en het niet meer nodig is iedere bocht en afslag in de routetekst op te nemen. De Limes fietsroute wijkt echter soms bewust af.

Tijdens en kort na perioden van overvloedige regenval in de afgelopen jaren, staan delen van de fietsroute langs de Donau onder water en zijn sommige veerverbindingen tijdelijk uit de vaart. In dat geval kan men met een omleiding over de weg verder fietsen.

Als het water weg is moet echter vaak eerst nog een laagje slib verwijderd worden.

De Niederösterreichische Landesausstellung 2011 vindt plaats op drie locaties van **traject 4** van de Limesroute, van half april tot half november. Het uitgewerkte thema is veroveren en ontdekken van cultuur, historie en natuur, waaronder dus ook de Romeinse Limesperiode.

- km 47 (terug km 100) **Bad Deutsch-Altenburg**: in het Museum Carnuntinum met een expositie rond het thema religie en Romeinse Cultus, voorzien van voorwerpen uit het omvangrijke museumdepot.
- uitstapje naar **Petronell-Carnuntum**, in het Archeologische Park, met als thema de Romeinse bouw en luxe levenswijze met verwarmingssystemen en de vooruitstrevende watervoorzieningen.
- km 51 (terug km 96) **Hainburg**, met in de Kulturfabrik aan de Donau de hoofdexpositie vanaf de Volksverhuizingen tot de Oostenrijkse ontdekkingsreizigers.

- km 30 (*terug km 118*) De unieke Schiffmühle was gezonken, maar met veel hulp en moeite gered en deels weer hersteld, bezoek per Tschaika op zo. en feestdagen 14 uur, www.schiffmuehle.at
Zie ook [Film auf Youtube](#)

Rondje Hongarije inkorten Fietsers die op het Balaton alternatief een kortere route terug willen rijden naar Budapest, kunnen bij Kalocsa (traject 8.2, km 114) langs de Donau de Euroroute 6 bordjes volgen, en komen bij Szalkszentmárton (traject 6 km 68) vanzelf weer op de Limesroute. Zij kunnen nabij Solt op de Révbépuszta Csarda 's zomers een dagelijkse paardenshow bijwonen.

Route aanwijzingen in Duitsland

Kaart 1 km 9,5: de fietsroute gaat ↑ (*naar *Walhallatempel ↖ door tunneltje*),

Kaart 5 km 83,5 situatie gewijzigd: na brug (Kanal) → gravelpad, na 500m ← vw kruisen, meteen op vw → R1 (= route ri Deggendorf),
Terug km 61,5 ← R1, kruis vw, meteen → gravel fp, na 500m (= km 62,5) brug en op spl ↗

Kaart 6 km 108 bij aanwijzing toevoegen: vóór brug → gravel, na 500m kruis weg DRW volgen.
km 110,5: bij pomphuisje ← brug.

Oostenrijk

Blz. 55 km 116,5 in Enns: de Mitterstraße maakt op het volgende kp een bocht naar links.

Kaart 14 km 121,5: het fp langs de oever is opgebroken: kruis nu vw, meteen → R1 naar km 122,5,
terug km 55,5: het fp langs de oever is opgebroken, volg R1 fp aan andere wegzijde.

Kaart 17 km 2: veel bordjes R1 zijn vervangen door R6.

Kaart 22 km 12: de DRW gaat vóór de Bierstube schuin links de dijk af.

Hongarije

Kaart 29 *Terug km 43 bocht links vervangen door: op spl ↖ Fö utca, begin van Dunasziget.*

Kaart 31 km 0 (*terug km 189*) in **Győr** is het centrumplein nu voetg. gebied: fietsers toegestaan.

km 2,5: bij éénr.verkeer op fp gaan fietsers rechts om de rotonde heen.

km 3,5: fp kruist vw, bocht links onder viaduct, bocht rechts kruis spoor.

km 7: geen stoplichten maar nu op rotonde ↑

Terug km 183: geen stopl. maar op rotonde ↑

km 185: fp rechts langs rotonde, bij stopl ↑ ri fietsers centrum Győr.

km 187,5: langs rotonde op fp ↗ over spoor,

km 188: onder viaduct, na 100m langs watertoren stopl ↑, na 50m stopl ← kruis vw, overzijde ← en 1e → Tarcsay Vilmos utca, na 100m ← Bajcsy Zsilinszky út.

Kaart 33 *Terug km 142,5 Komárom: de afslag is zonder stopl. en 750m na de spoorovergang.*

Kaart 38 km 170 Szentendre: net vóór de aansluiting op D11 wijst linksaf een wegwijzer naar een opgeknapt fp dichters langs de oever, dat uitkomt bij het brugje van km 172.

De weg na het bruggetje linksaf is slecht, maar fietsbaar en sluit aan bij de route km 176.

Terug km 18,5: na het tunneltje onder N11 ← over brugje meteen → fp ri Szetendre.

Kaart 39 *Terug km 175,5: de afslag op het kp is al na 100 meter.*

Terug km 180: kruis spoor schrappen.

Blz. 116 km 190 **Budapest**: de tramhalte wordt geheel verbouwd waardoor je een stukje over de weg moet rijden naar het fp verder langs de promenade. De eindtoestand is nog niet duidelijk.

Kaart 43 km 131: de N54 is druk met vrachtverkeer, na Orgovány kan bij km 123,5 in de linkerbocht ↑ een doorsteek van 4 km zandpad gemaakt worden: bij droogte is dit echter al snel te mul.

(terug bij km 52 de N54 kruisen, pad maakt na 100 meter bocht links en rechts)

km 131 op bord staat nu ri Baja aangegeven.

Kaart 48 km 125,5: vanwege de nieuw aangelegde weg nu na ca. 500m, dus bij km 126 → '20T',
(terug bij km 2 einde op vw ←)

km 128 Gyula kent nu een aangenaam voetgangers gebied met fietsstrook: richting centrum en de burcht meteen na de rotonde ↖ fp door parkje met fonteinen, over kleine brug.

Alternatief Balatonmeer

Kaart 49 km 16: na 100m moet zijn: in bocht ↑ ri Pannonhalma.

km 21: op spl ↖ na 350m op kp ← ri Nyalka, klim 1km met stukje 12%.

Deze steile klim naar het klooster valt te mijden, door op het kp ↑ te fietsen,

en na 0,5 km ↑ ri Nyalka, na 2,5 km einde →

Kaart 52 km 106: de gevaarlijke autoweg bij Márkó is vervallen na aanleg van een snelweg:

in Márkó op kp vw →, bij km 107 ↑ over snelweg ↑ ri Band, km 108 ↑ begin van Band.

Kaart 53 km 142,5 bij de afslag staat nu een bord ri Aszófó.

- Kaart 54 km 5,5: langs slagboom ↑ weg vervolgen.
- Kaart 56 km 76,5 - 83 Simontornya, de N61 naar Cece wordt steeds drukker met o.a. vrachtverkeer.
Voor een rustiger variant: vw N61 kruisen en na 1 kilometer bij de brug een nieuw fp volgen langs het riviertje de Sió naar Pálfa, en daar linksaf op de weg naar Vajta. In Vajta linksaf naar Cece en na 6 km rechtsaf naar Nemetkér (ri Dunaföldvár) = km 83 van de route.
 De kortere zandweg van Vajta naar Nemetkér is doorgaans te mul (*een test is welkom*).
- Kaart 57 km 109,5 in Paks: einde op vw ← ri Budapest, D.György út. (*dus niet ri. Pecs*)
 km 111,5: het spoorwegmuseum in het stationnetje van Ópaks is opgeheven.
- Kaart 58 km 24,5: de afslag ← langs het museum is pas ca. 1 km na de sporkruising.
- Kaart 59 km 50: Kiskunhalas op nieuwe rotonde ↑
- Kaart 60 km 104: op nieuwe rotonde ↑, begin van Szeged, km 109 na over spoor ook op rot ↑.
- Kaart 61 km 121 tot km 127 in 2010 waren stukken met zeer slecht wegdek en kuilen.
 km 123,5 Rákóczi telep: vanwege de aanleg van een autoweg is een omleiding mogelijk.
 km 142 Hódmezővásárhely: op de vermelde vw mag eigenlijk niet gefietst worden; beter ↑ ri centrum tot 200 m vóór spoor, bij Fánetsy ut. aansluiting op de hoofdroute.

Kampeerterrainen

- Kaart 24 km 6 (*terug km 142*): ri ▲ Am Kleehäufel, brug volgen over Neue Donau, einde → bordjes.
- Kaart 36 km 119 (*terug km 69*) Esztergom: een nieuwe kampeerplaats Gyopár met huisjes bij het natuurvriendenhuis aan de Vaskapui út. Op de helling aan de Donau gelegen.
- Kaart 39 km 21 (*terug km 164*) de vermelde campings liggen te ver van de route bij *Dunavarsány*.
- Kaart 41 km 50 (*terug km 135*) de camping na de brug bij Ráckeve is opgeheven.
 km 59 (*terug km 126*) de camping Dömsöd ligt 4 km noordelijk aan een zijweg van N51.
- Kaart 42 km 86 (*terug km 100*): ■ met nieuwe kleine ▲ Homokpuszta aan de route (hopelijk blijvend).
- Kaart 43 km 140 (*terug km 45*) in Bugacpusztaháza is geen camping meer.
 km 144 op kp → (*terug km 42 kp ←*) ▲ na 1,5km bij de Csárda aan ingang Nationaal park.
- Kaart 45 km 36 (*terug km 91*) Hódmezővásárhely: ▲ prijs inclusief toegang thermalbaden, ook ⛶ na 16 uur ingang gesloten en melden bij ingang zwembad om de bocht van de hoofdweg.
- Kaart 56 km 81 in Órpuszta (*10 km noord*) is geen kampeerplaats meer.
 km 83 Cece: ▲ Aucost ligt 4,5 km zuidelijk ri Vajta, ook ⛶, wel een drukke weg.
- Kaart 57 km 111,5: de zomerkampeerplaats na het Donauveer is opgeheven.
 km 114,5 de ▲ ⛶ ligt 5 km voorbij Dunapataj in *Szelidi Tó*, totaal 14 km.

Overnachtingen onder dak

- Kaart 21 km 91 (*terug km 51*) Zwentendorf: B&B fam. Zelenka, tel. nr moet zijn 02277-2931.
- Kaart 27 km 57 (*terug km 89*) Wolfsthal: Gasthaus Fidi heeft geen B&B.

Wenen aanvulling met budget hostels nabij het Westbahnhof.

- Wombat's City Hostel, Mariahilferstraße 137, naast Westbahnhof, tel. 01897-2336.
- Hostel Ruthensleiner, Robert Hamerlinggasse 24, tel. 01893-4202.

Budapest aanvulling met enkele budget hostels.

- HBC Hostel, Nagymező utca 49, tussen Nyugati pu. en parlamentsgebouwen, tel. 1269-0244, eenvoudig, maar in een sfeervol gebouw in het centrum, met de fiets op de binnenplaats.
- Universitas hostel, Irinyi utca 9, aan de route bij Petöfi híd, tel. 1343-0748.
- Kinizsi hostel, Kinizsi utca 2-6, tussen Szabadság híd en Petöfi híd, tel. 1343-0748.
- Domino Top hostel, V.Váci utca 77 / Havas utca 6, bij Szabadság híd, tel. 1235-0492.
- B&B Akacia, J. Sinko, Posa Lajos 9, met keuken, nabij het centrum, tel. 1222-4847.

Kaart 30 km 147 Györ: er is ook een B&B bij de ▲ Hédervári utca 56, aan de route.

- Kaart 43 km 131 (*terug km 55*) *Jakabszállás 1 km*, B&B Zsolt & Tamás Gedeon is een eko-traditionele boerderij in het Nat. Park bij een beschermd zoutmeer, eigen producten, ook tel. 030-3497755.
 km 144 (*terug km 42*) Bugac: vanaf kp ligt na 1,8 km de ingang van het Nationale Park, bij de Karikás Csárda (■▲). De vaste dagelijkse paardenshow begint om 12.15 uur, in het Park na 2 km zandpad, of paard en wagen nemen. In Bugac zelf is ook een B&B.
 km 144,5 (*terug km 41*) B&B met kampeerterrin is opgeheven.

Kaart 45 km 19 Mindszent aanvulling: Gasthaus Apo, Köztársaság tér 2, tel. 30-2191830.

km 26 Mártély aanvulling: Faluház Panzió, Fő utca 49 (= hoofdweg), tel. 62-528060.
km 34 Hódmezővásárhely: Papaczárda Panzió, Szántó K.J. utca 168, tel. 62-239930.
Hódmezővásárhely: Panzió Kenguru, Dr. Rápcsák utca 78, tel. 62-534841.
Hódmezővásárhely: 🏠 bij de Landbouwhogeschool, Petöfi utca 10, tel. 62-246466.

Kaart 50 km 49,5: in Bakonytamási bevindt zich een B&B aan de route.

Kaart 52 km 98: in Hárskút zijn twee van de genoemde B&B gesloten.

km 108 Bánd: aanvulling B&B Kakukk Vendéglo Panzió, Petöfi S.utca 82, tel. 88-272017.

Kaart 55 km 43 Iregszemcse: bij vraag verhuurt het eetcafé aan de hoofdweg een ruime kamer.

Kaart 56 km 76 Simontornya: B&B Gála Panzió, Fürdő utca 5, tel. 074-486120 (ander nr. dan poort).

Blz. 182 km 129 in Kalocsa heet hotel Danubius nu Wellness en valt in een hogere prijsklasse.